

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

* * *
Nekopisi se ne vračajo.

* * *
List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

* * *
Štepec uredništva ob 11. uri dopoldne.

* * *
Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

* * *
Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.80
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge** dežele i. **Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (inzerate) se plačuje od čveterostopne petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 31.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, dne 9. februarja 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Spodnještajerski Slovenci!

„Narodna stranka“ sklicuje prihodnjo nedeljo **dne 13. februarja** več shodov, na katerih bomo javno odločno protestirali proti nasilstvu in krivičnosti nemškonacionalne večine v štajerskem deželni zboru. — Povedali bomo Nemcem, da so oni zakrivali sedanje slabo gospodarsko stanje dežele, in da je njihova trmoglavost in prevzetnost, ki noče nam Slovincem dovoliti najmanjših narodnih pravic, kriva, da ne more deželni zbor redno delovati. — Slovenci, povejte javno na shodih, da se strinjate s svojim političnim vodstvom glede vstrajnega in odločnega odpora proti nemškonacionalni večini v deželni zboru! Dosedaj so določeni sledeči shodi:

1. V Celju ob pol 11. uri dop. v mali dvorani Narodnega doma. Govori dež. poslanec dr. Kukovec.

2. V Trbovljah ob 3. uri pop. pri Kukenbergu (poleg cerkve). Govori dež. posl. dr. Kukovec.

3. V Kaplji pri Vranskem ob 3. uri pop. pri „Pihelbirtnu“. Govori drž. posl. Fr. Roblek.

4. V Grobelnem pri Vagi ob 3. uri pop.

5. Pri Sv. Barbari v Halozah ob pol 9. uri zj. pri Korenjaku.

6. V Vuzenici ob pol 9. uri dop. v Mravljakovi gostilni.

7. V Trnovljah pri Celju ob 3. uri pod. v gostilni pri Ložnarju (gospa Pilih).

8. V Šmartnem pri Slovenjgradcu ob 4. uri pop. v Kacovi restavraciji.

Vrhu tega se še vrše shodi v Brežicah, na Bizeljskem in v Središču. Uro in prostor že naznamimo.

Somišljeniki, skrbite za to, da bodo shodi veličastne manifestacije proti nemškimi krivicam nad slovenskim narodom!

Izvrševalni odbor Narodne stranke v Celju.

Štajerski deželni zbor — odgođen.

Odgođenje našega domačega parlamenta ni nikogar več iznenadilo po dogodkih, ki so se odigrali minuli teden v starodavnem graškem deželni dvorcu. Perfidne polemike nemških listov in brezmejna nadutost, lahko skoraj rečemo, surovost nemškonacionalne večine, ki ni niti skušala iskati sredstev in poti za delazmožnost deželnega zbora, v tajnem veselju, da se izogne sitnemu dovoljevanju novih deželnih doklad, gotovo ni mogla pripomoči k pomirjenju Slovincem. Nemškonacionalni večini se je tudi žalostno ponesrečil poskus podkupiti slov. klerikalno politično stranko — kakor se ji po navadi ponesreči vse. Nasprotno, slovenski klub je dal splošnemu slovenskemu odporu proti Gradcu obliko ostre obstrukcije proti proračunu, katero je z ozirom na stvarno upravičenost našega odpora podpiral tudi zastopnik naprednih Slovincem dr. Kukovec. Dasi ravno Slovenski klub, ki predstavlja sedaj v Gradcu pretežno večino naše deželnozbornske delegacije in nosi tudi odgovornost za posledice svoje politike, ni dovolj ostro in precizno povedal v komunikaciju, za kaj se nam pravzaprav gre, mora biti vsakemu politično mislečemu človeku jasno, da leže vzroki slovenskega odpora proti Gradcu še globlje kot pri Wastianovemu predlogu, temu drznemu in frivolnemu naskoku na naše šolstvo in pri poskusu kršenja občinske avtonomije kakor si jo je domislil naš dež. odbor glede celjske okoliške občine. Obnovil se je sedaj boj proti narodnemu in gospodarskemu zatiranju Slovincem od strani gotove klike, katero zlasti podžigajo in hujskajo k boju spodnještajerski renegati, ta izmeček človeštva in poštene družbe; saj dobro vedo, da bi bilo konec zlatega življenja za nje, ako bi se le dale slovenskemu narodu tiste pravice na šolskem, narodno političnem in gospodarskem polju, ki mu po vsej pravici gredo. Obe omenjeni zadevi sta le odprli dve novi rani in povzročili, da je zaskalelo celo telo. Razburil se je celi naš narod, saj je začutil stoletno breme krivic in nevolje, ki so jo povzročili ošabni in verolomni tujci, huje ko kedaj poprej. Ne borimo se za majenkosti, ne za koncesije, ne

za napitnine, katere bi si upala na sramoto in žalost celega naroda vzeti kaka stranka: borimo se proti celemu dosedanjemu sistemu v deželni upravi, ki nam je v narodnem in gospodarskem oziru enako krivičen. Recite nam, nemškonacionalni gospodje, kaj bi porekli vi na to, ako bi se zahtevalo od vas, da bi poljubovali šibo, katera vas tepe, bratili se s svojimi krvnimi sovražniki in poljubovali roke svojim gospodarskim izkoriščevalcem? — Na Češkem se godi Nemcem kakor se ne godi Slovincem ne na Štajerskem, ne na Koroškem, ne na Goriškem in sploh nikjer v državi: in vendar zahtevajo ti Nemci ločitev dežele, ki je bila od pamtiveka enotna in edina kraljevina Češka. Slovincem se delajo na Štajerskem krivice že od pamtiveka; tradicije valptov in graščakov so v Gradcu verno ohranili in najbolj vneto jih zagovarja „napredno“ in baje demokratično nemško meščanstvo. Štajerska ni bila nadalje že nekdanje enotna dežela; mi nismo pozabili, četudi se tega nismo vselej zavedali, da je že l. 1848 zahteval slovenski kmečki poslanec Kreft iz Slovenskih gor in Gradcu ločitev dežele v nemški in slovenski del, opozarjajoč Nemce na to, da bi se dalo deželi s tako ločitvijo le staro zgodovinsko lice . . . Ali ste, gospoda v Gradcu, kedaj kaj pripomogli k temu, da bi se mi počutili v deželi domači? Ali ste kedaj poznali ne samo pravic temveč tudi dolžnosti večine?

Čudili smo se te dni javkanju nemškonacionalnih meščanskih in renegatskih listov, da hočemo Slovinci s svojim bojem proti nemškonacionalni večini deželo oškodovati. Čudili smo se tembolj, ker smo že dokazali in lahko ta doka še vsak dan s številkami ponovimo, da je nemškonacionalna večina na stroške dežele in še bolj na naše, Štajersko za milijone in milijone ogoljufala; čudili smo se, ker zastopniki velikanske večine nemškega kmečkega in delavskega ljudstva to sami odkrito priznavajo. Mislimo tu na socialiste in nemške klerikalce. Zadnji so se posebno razburili zaradi tega, ker je nemška večina hotela kratkomalo imeti odobren proračun — potem pa bi rekla deželnozbornskim poslancem: gospodje, sedaj pa je treba račun tudi plačati! Ako se torej nemški nacionalci izgovarjajo sedaj

LISTEK.

Vojaško leto Pavla Poljanca.

Po pripovedovanjih in pismih prostovoljca Pavla Poljanca priobčila Ljudmila Novakova.

(Dalje.)

Zmislim si na ono dekle na ptujski postaji. Hipoma se mi pojasni — dekle me gotovo ni razumelo, in je menda govorilo o svojem očetu. . .

„Ljudje, kdo je umrl na veliko noč, na veliko soboto?“

Zakaj vprašujem? Začudeno pogledujejo, kaj hočem s tem vprašanjem.

Govorite vendar, kdo je umrl v našem kraju na veliko soboto? Govorite!“

Nihče ne odgovori.

„Če ne pri nas, morebiti pri Sv. Marjeti — govorite!“

Zdaj se nekdo domisli:

„Pa res, že vem, pri Sv. Marjeti je umrl stari „Kralj“, stari Muhič.“

„Da, ona je bila!“

Spomnil sem sem se Muhičevega dekleta, poznal sem jo dobro, krepko zalo deklino. Često sem že govoril z njo. Čudno, da se je nisem mogel spomniti poprej — v tujini si pač ne moremo ohraniti imen v spominu.

Tako nespornost! Koliko strahu in nemira sem prebil to uro od Ptuj. Naš oče še torej živi, starega „Kralja“ so pokopali!

„Hvala Bogu!“

Ljudje so me razumeli še le po dolgem času, ko sem jim razložil, kako me je bila postrašila Muhičeva deklina.

Mati mi prinese svežo srajco, kajti na meni je vse do niti mokro.

.. Zato torej nisem imel v Krakovu več miru! Oče me je potreboval tako silno doma. . . Nemirno hodim po sobici, ustavim se pri težko dihačem očetu, odgovarjam ljudem in jih vprašam in medtem mi prinese mati večerjo. Nisem vedel, da sem lačen.

Kako je z menoj pri vojaki? Kako se mi kaj godi?

Pripovedujem, da ni prehujo, pripovedujem o vožnji in o Krakovu. Oče se čuti nekoliko bolje in poslušna, nazmes tudi vprašuje z rahlim glasom. Kmalu pride v sobo še brat Anton, ki je že spal v senu in ki ga je hodil Franc buditi, češ, Pavel je doma. Vsa skupina bratov in ljudi se primika bliže okoli mize. Nekaj posebnega je na tem, slikati sinovom in hčeram priproste slovenske narave pestro življenje velikih mest in življenje vojaškega stanu.

Naše ljudstvo hoče mnogo vedeti in slišati in

je tudi za drobtine hvaležno. Poslušali bi me vso — noč.

Ob dveh se jamemo razhajati: oče je zaspal. Kmalu se položim še jaz na svoj divan. Mati mi pravi zaran, da sem se ponoči glasno prepiral in da sem spal prav nemirno. Ni čudo, koliko je pretrpel in predelal včeraj moj duh!

Krasen dan je doma. Obzorje v Galiciji se mi ni zdelo nikdar tako čistih barv.

Očetu pripovedujem o Krakovu, večinoma na njegova vprašanja, ali še trobi kdaj na marijanskem stolpu, itd. ali sem že videl tisti veliki zvon itd. itd.

Dopoldne je oče duševno še zelo čil, a vendar je čutil, da se mu bliža zadnja ura. Stisnil mi je večkrat roko ter zrl s pomirjenimi očmi po sobi.

„Za dva dni boste šli za menoj!“

Razumel sem dobro kaj pomenijo te besede. Vsi vemo in čutimo, da za očeta ni več rešitve.

Opoldne stopim na kratko dobo v župnišče, da se javim pri blagem župniku, ki se je zanimal vse leta s prijateljskim čutom za moje študije. — Ločim se od očeta in odidem naglo z doma. Morda me žene želja, da ne vidim umirajočega očeta?

Oče naj živi v sinovih spominih tako, kakoršen je živel, kako je delal, skrbel in govoril, ne pa, kakoršen je umiral. . . Sicer pa se hočem samo javiti in naznaniti v župnišču, da se godi

mu odgriznil jeden prst. Stražniki so služabnika rešili in vtaknili sultana v prisilni jopič. Sultan se je skušal tudi že s svojo ovratnico obesiti.

Ognjenik Poas zopet bljuje.

v Novi Jork, 9. febr. Poročila iz Porto Limona v Costariki pravijo, da je začel ognjenik Poas, ki je že delj časa miroval, znova bljuvati. Lava je zalila polja in nasade, uničila hiše in sploh napravila ogromno škodo. Mnogo ljudi je mrtvih. Število še ni znano, ker ni uradnih izkazov.

Rena narašča.

v Kolin, 9. febr. Dotoki reke Rene so narastli za 2 metra. Iz zgornjega renskega poročajo o povodnjah.

Po svetu.

v Egiptovski kedive namerava vzeti neko avstrijsko grofico za ženo.

v K jubileju [kneza — gospodarja. Pariški list 'Figaro' dobiva iz Rima poročilo, da bodeta prišla italijanski kralj in kraljica na Cetinje povodom jubileja kneza Nikole. 'Figaro' veli, da je kraljica Jelena o tem prihodu že obvestila svojega očeta.

Kaznovani zapovedniki ladij. Iz Pariza javljajo, da je minister vojne mornarice predlagal, da se zapovednika križarice 'Ernest Renan', ki se je svoječasno zaletel na sipine, odstavi. Poveljnik torpeda br. 192, ki je zadel na skalo pri otoku Sainte-Marguerite, je prišel pred vojno sodišče.

d Mož s 30 ženami. 'Daily Telegraph' dobiva vest iz New Jorka, da je znani goljuf Emil von Müller vendar enkrat zaprt v Los Angeles. Müller je potoval po Zedinjenih državah, se izdaval za barona, grofa, zdravnika, odvetnika itd., pri tem pa se je oženil neštivilnokrat. Do sedaj so mu izračunali, da se je oženil z 19 ženami, sam pa je obstal, da je poročil 30 deklet. Prijeli so ga na temelju prijave neke gospe, ki je izvedela, da ona ni edina Müllerjeva žena.

d Znatna vožnja z zrakoplovom. 'Corriere della Sera' javlja iz Bellinzone v Švici, da je prispel tja poročnik nemške telesne garde, ki se hoče pripraviti, da z aeroplanom preleti Bernina-pogorje. Poročnik v. Holtoff hoče biti 4 dni neprenehoma v zraku, a hrane ima za 15 dni. On želi določno potolči rekord polkovnika Schecka in grofa Vaule, ki so s svojimi zrakoplovi prejadali 1900 kilometrov.

v Ekesultan Abdul Hamid je hudo obolel. — Shušal je, da je videti kakor skelet. Ne spi skoro nič, govori vedno nerazumljive reči, dirja in kolne.

Krčenje mesta po ministru. Iz Sofije javljajo, da se je ime starej in velikej bolgarske vasi Aboba na čast ministru notranjih zadev Takeva izpremenilo v Takevo.

v Velika šahovska tekma. Iz Berolina javljajo, da se na šahovski tekmi med dr. Laskerjem in Schlechterjem dovršila v soboto osma partija s takozvanim 'remis'. Schlechter šteje 4 in pol, a Lasker 3 in pol. Predvčeraj sta nadaljevala deveto partijo. — Ta šahovska tekma zanima ves športski svet.

a Katastrofa v rudokopu v Pennsylvaniji. K eksploziji v Indiani javlja neki newyorški list, da je v rudokopu Ernest zapadlo smrti 20 delavcev. Druge vesti pa javljajo, da je 50 mrtvih.

a Ogromen požar. Iz New-Jorka prihaja vest, da je nastal v velikanskem skladišču, ki hrani zdravila za vojsko, ogenj, ki je skladišče kmalu pretvoril v pepel. Na lice požara je prispel major Wolf, ki je s 30 vojaki začel akcijo, da reši oficirje, ki so bili v četrtem nadstropju poslopja. V kletih so se nahajale velike množine petroleja in bencina, kar so mogli samo na ta način rešiti, da so vse prostore napolnili z vodo. Škoda, ki jo je povzročil požar, se ceni na nekoliko milijonov dolarjev.

a Kuropatkin kot reformator. Nekdanji vrhovni vojskovodja v rusko-japonski vojski, general Kuropatkin, ki se je docela odtegnil svetu in živi na svojem posestvu, piše novo delo, za katero je že napisal trideset poglavij. V informiranih vojnih krogih trde, da bo vzbudilo to delo kakor izvestje o rusko-japonski vojski veliko zanimanje. Naslov delu je 'Naloga ruske vojne sile', a vsebuje baje polni reformni program za rusko vojsko in njeno upravo, za zaščito zapadne strani in za učvrščenje ruskih pozicij na daljnem iztoku.

Tržne cene.

8. februarja.

Dunaj: Došlo je le do neznatnega prometa. Lastniki so pšenico in rž za 10 vin. zvišali. Oves, in ječmen sta se držala, koruza je bila brez prometa, samo nove sorte so bile za 5 vin. dražje.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke 152 do 153 v. mlade težke 158 do 160 vin., mlade, srednje 158 do 160 v. mlade, lahke 160—164 vin. Zaloga 22.675 komadov. Prignano 154 komadov odgnano 195. Ostalo torej 22.634 komadov. Tendence mirna.

Budimpešta. Pšenica za april K 14'05 pšenica za maj K 13'76, pšenica za oktober K 11'82, rž za april 9'51, rž za oktober K 8'79, oves za april 7'46, oves za oktober K 14'—, koruza za maj 6'61, ogrščica za avgust ——. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje. — Tendence medla, promet 3000 stotov, pšenica v efektivu 10—15 v. ostalo 5 v. cenejše. Termini so bili z ozirom na višja poročila iz Amerike pri nakupih mlinov medli. Vreme oblačno.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 36⁵/₈ do K 37³/₈, za kasneje K 36⁵/₈ do K 37¹/₂. Tendence: trdna.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 29'70, nova kampanja kron 25'55. — Tendence mirna. Vreme: lepo.

Budimpešta: mast svinjska K 180— namizna slanina 160—.

Trgovskega pomočnika

sprejme takoj tvrdka 97 3-2

And. Elsbacher v Laškem trgu

Proda se popolnoma nova

hiša in mala trgovina

na lepem in prometnem kraju med Celjem in Žalcem. — Ponudbe je pošiljati na upravnistvo 'Narodnega Dnevnika'. 81 5-5

Naprodaj

je dobro idoča gostilna na zelo prometnem kraju, ne daleč iz mesta. Pogoji prav ugodni. Kje, pove upravnistvo tega lista. 35 4-4

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca, brinovca, vinskega žganja i. domačega konjaka.

Poštne hran. račun št. 54.366.

Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

'LASTNI DOM'

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uradije se vsak dan razen nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odtegne vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednot, dragocenosti ali nepremičnin* na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

54

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavlj.: 'Kamnoseška industrijska družba Celje'.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Izvrševanje vseh stavbenih del kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Brušenje, polivanje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sljenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s samotnim ali cementnim tlakom.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj lidečih marmornih vrst v vseh oblikah.

Popravljanje spomenikov, ude- lvanje napisov v iste.